

Nacional

Mor Rubert de Ventós, far del pensament a Catalunya

Filòsof i escriptor, tenia 83 anys i una trentena d'obres publicades

Un 10% dels alumnes viuen a casa violenta masclista

Un estudi de la Universitat de Girona alerta que la pateix la mare però també els nens

VOL VIURE EN
#CATALUNYALLIBERTAT

ERC situa el referèndum en el centre

SUPORT • El congrés dels republicans ratifica l'estratègia i pressiona l'Estat perquè doni resposta al clam de Catalunya, mentre reclama concentrar-hi el suport del sobiranisme

AVAL • Aragonès va rebre un bany de masses intern després del gir històric sobre la B-40 per poder aprovar el pressupost

Òscar Palau
LLEIDA

“Ha estat un congrés en què ens hem reafirmat en els nostres valors i la nostra estratègia política.” Ras i curt, així resumia ahir la secretària general d'ERC, Marta Rovira, el 129è congrés que es va celebrar a Lleida, el primer de l'època moderna amb el partit a la presidència de la Generalitat, que va aprovar per una amplíssima majoria (632 vots a favor, 14 en blanc i 7 en contra) la nova ponència política. ERC situa en el centre la reivindicació d'un referèndum i la necessitat de debatre'n primer les condicions a Catalunya a partir de l'acord de claredat, en el qual el líder del partit, Oriol Junqueras, va reclamar a tot l'independentisme que concentri els esforços. “No sabem veure altres camins, i no sabem entendre que ningú ens estigui explicant una alternativa”, assenyala, abans d'aclarir que no era un retret, sinó una “oportunitat” per “reconstruir majories democràtiques” compromeses amb els valors republicans i la independència. Segons ell, aconseguir el referèndum no és una qüestió de temps, sinó de força de-

La frase

“Quan no tens un camí per recórrer, a vegades voldries que ningú el tingués, però nosaltres el tenim”

Oriol Junqueras
PRESIDENT D'ERC

mocràtica, i els que no s'hi afegeixin ara “sols contribueixen a allargar aquests temps i dificultar la consecució dels objectius”.

Qui arribava a Lleida a passar un petit examen intern després d'una setmana en què ERC ha fet un gir històric sobre la ronda nord del Vallès, a fi de fer possibles uns pressupostos que malgrat això encara no tenen la garantia del PSC, era el president Pere Aragonès, i el va superar. Més enllà d'algunes intervencions de militants del territori, amb qui s'ha estat en contacte permanent en els últims dies, que van deixar clar el seu rebuig a la cessió, Aragonès va ser rebut a crits de “president!” i va ser ovacionat llargament pels 1.400 assistents. El també coordinador nacional d'ERC va reivindicar que no abandonen, i que és en moments de crisi com l'actual quan és “més deter-

minant” exercir el lideratge. “No deixem que del problema se'n cuidin uns altres, perquè sabem que probablement continuarà”, va reclamar, sense fer cap esment explícit al canvi de rumb, abans d'apuntar, això sí, la necessitat de disposar d'un pressupost “al més aviat possible”. La ponència política, en tot cas, continua qualificant el Quart Cinturó i l'ampliació de l'aeroport del Prat —en què es referma en la posició contrària— de projectes “anacrònics” i “imposats per l'Estat”.

El referèndum, “la via”

Aragonès, en tot cas, veu ja molt més a prop els comptes del 2023, pels quals demà es reprenen les converses —ahir els rectors de les universitats públiques van voler pressionar en un comunicat perquè s'aprovessin—, amb la qual cosa es va conjurar per situar ara la reivindicació d'un referèndum d'autodeterminació “en el centre de l'agenda política”, ja que és “el que uneix” el país. “Cal decidir entre tots quan i com tornem a votar per la independència de Catalunya”, va subratllar. Per això va instar els que el rebutgen a acceptar que la ciutadania catalana “és prou ma-

El president de la Generalitat, Pere Aragonès; el d'ERC, Oriol Junqueras, i la secretària general adjunta, Marta Vilalta, ahir en la cloenda del congrés ■ EFE

dura”, i és hora d'empoderar-la. “L'Estat no pot tractar-nos permanentment com menors d'edat”, etzibava.

També aquí va posar el focus la secretària general, Marta Rovira, des de Ginebra, que va reivindicar que “la via” cap a la república és el referèndum, i es va conjurar per “articular” el 80% que hi està d'acord a partir de l'acord de claredat que ha proposat el president. “El govern espanyol té l'obligació d'assumir aquesta realitat política, no pot girar més l'esquena a aquesta gran majoria social i política”, reblava. Rovira va reivindicar la taula de negociació oberta, per la qual ERC “és molt criticada, de manera tàctica i molt desgastadora”, i que, lamentava, “d'altres ja ho podien haver fet abans”. “Estem fent confrontació democràtica amb tots els ets i uts”, va voler reivindicar.

Rovira també va llançar el missatge que els republicans no abandonaran “cap ni una” de les seves responsabilitats, i va lamentar que “alguns estan jugant” amb instruments tan cabdals com el pressupost “amb l'únic objectiu de desgastar el president”. “Hi serem, passi el que passi, fins al final”, va advertir. És clar que Rovira també va parlar en clau interna de tot l'independentisme. Ho va fer, primer, en al·lusions velades a Junts quan va denunciar l'excés “partidisme i taticisme” en la política actual, amb “demagògia, negativisme i discursos buits de propostes”, i hi va contraposar “l'actitud estratègica” d'ERC. En aquest sentit, va reclamar la necessitat d'un espai conjunt “de debat honest, sense apriorismes ni tuteles polítiques”, on el moviment pugui desplegar la seva diversitat i pugui

configurar un nou acord per fixar el que segons ella ha de ser “l'estratègia d'acumulació de forces” cap a un referèndum pactat. Això sí, la secretària general, acomiadada a crits d’“independència!”, va lamentar en aquest sentit que les últimes mobilitzacions independentistes al carrer, en què ERC ha estat xiulada, “no han tingut un caràcter inclusiu i un esperit obert”, i per això es va conjurar perquè es recuperin.

La secretària general adjunta, Marta Vilalta, va defensar també que el partit ha donat una “lliçó de responsabilitat i de sentit de país” amb la cessió sobre la B-40 per poder tenir comptes. “Les decisions complexes són per als valents”, va proclamar en l'obertura del congrés, quan va recordar que la política “no es mesura amb likes o retuits, i això vol dir prendre decisions

L'APUNT Catalunya, 2023

Emili Bella

Venen, com a mínim, eleccions municipals i espanyoles. No s'espera, doncs, cap reunió de la taula de diàleg entre el govern i La Moncloa. Qui sap qui serà l'inquilí d'aquell palau el 2024. Els partits independentistes no es reuneixen per parlar de com fer la independència, malgrat que tots diuen que la volen molt. ERC va parlant de pactar un referèndum amb l'Estat. Junts prefe-

reix l'oposició. Els republicans accedeixen a construir un nou tram del quart cinturó després de dècades de campanya en contra. El PSC podria quedar blanquejat després del 155 amb l'aprovació del pressupost. La repressió continua però l'independentisme fa de crossa a l'estabilitat de l'Estat. No hi ha ànim de simplificar, però, francament, un extraterrestre no entendria res.

Votació binària i mediació internacional

El congrés va ratificar la ponència política amb algunes esmenes respecte a l'esborrany inicial. Així, es fixa situar en el centre de l'agenda política no tan sols el referèndum, que s'evita citar com l'única via, sinó també "els motius" que duen a voler la independència. Entre les condicions que proposa ERC per a la votació, que mantenen que cal el 55% de síes que la UE va demanar per al referèndum de Montenegro, s'hi afegeix que la resposta ha de ser "de caràcter binari", i que si després s'obre un procés de negociació de bona fe amb l'Estat, la mediació europea i internacional "és indispensable". Això sí, també s'assegura que cal recuperar el consens estratègic que va dur a l'octubre del 2017. La ponència també incorpora que es prioritzin els acords polítics en l'àmbit local amb forces sobiranistes i va refermar l'opció d'incloure representants del País Valencià i les Illes en les llistes catalanes al Congrés i el Senat.

complicades". Vilalta va defensar que la negociació no és rendir-se sinó construir consensos, fet que va contraposar amb els que plantegen la política "com un xantatge permanent".

Per cert, així com altres partits hi van enviar pri-

meres espases com a cortesia —Albert Batet per Junts, David Cid pels comuns i Dolors Sabaté per la CUP—, la representació del PSC va ser de perfil baix, el secretari de política municipal, Joaquín Fernández Martos. ■

Trias vol un Junts fort que no faci "segons quines ximpleries"

■ Turull esgrimeix coherència en contraposició a un govern d'ERC que "s'arrossega" a Madrid per intentar aprovar el pressupost

Foto de família de la convenció municipalista de Junts, ahir a Girona ■ ACN

E.B.
BARCELONA

Un partit fort i consistent que no faci "segons quines ximpleries" és la recepta que va defensar ahir l'alcaldable de Junts per Catalunya a Barcelona, Xavier Trias, per guanyar les eleccions municipals a la capital. L'excalde ho va

dir en un diàleg amb la candidata a Girona, Gemma Geis, en el marc d'una convenció municipalista del partit, en què va assegurar que s'ha tornat a presentar per recuperar l'alcaldia en gran part a causa del president de la Generalitat a l'exili, Carles Puigdemont. Sense pèls a la llengua, Trias va lamen-

tar que "hi ha hagut moments durant els quals no s'han fet les coses ben fetes" i que això ha generat "una sensació trista i lamentable" que cal deixar enrere, sense especificar si es referia a la sortida del govern de Junts. En qualsevol cas, el candidat, que va estripar el carnet del Partit Demòcrata abans

de fer el pas, advoca perquè Junts sigui "pal de pallar, que s'hi agrupi molta gent". Al seu torn, l'exconsellera Geis va lamentar que durant el darrer mandat s'ha "trobat a faltar" el lideratge de Barcelona.

Els missatges de la direcció del partit a la convenció van anar adreçats a criticar el paper d'ERC en la negociació del pressupost i les seves gestions amb el PSOE perquè pressionés Salvador Illa a donar-li suport. El secretari general, Jordi Turull, hi va contraposar la "coherència" de Junts: "No ens arrossegarem mai a Madrid per intentar aprovar un pressupost." Turull va censurar que ERC es decanti per pactar "amb aquells que diuen que el procés ha acabat" en lloc de la majoria del 52%.

"Incoherència"

Així mateix, la presidenta del partit, Laura Borràs, va acusar ERC d'actuar "al més pur estil Groucho Marx": "En matèria de principis, o se'n tenen o no se'n tenen, però no es canvien en funció del que faci falta." La presidenta del Parlament suspesa feia referència al gir de 180 graus d'ERC pel que fa al Quart Cinturó, al qual va donar suport dijous a la cambra en una moció del PSC. "Teníem un govern en minoria absoluta i ara tenim un govern d'incoherència absoluta", va resumir Borràs. ■

Taigo
Totalment Tècnic

T-Cross
Tants Temes

Tiguan
Tot Temperament

T-Roc
Tremendament Trendy

Gamma T de Volkswagen

Gamma T de Volkswagen (Taigo, T-Cross, T-Roc i Tiguan) consum mitjà WLTP (l/100 km) de 5,1 a 8,3. Emissió CO₂ WLTP (g/km): de 123 a 188. Models visualitzats Volkswagen T-Cross Sport amb opcionals, Volkswagen Taigo R-Line amb opcionals, Volkswagen T-Roc amb opcionals i Volkswagen Tiguan Urban Sport amb opcionals.

Autopodium
Girona, Figueres,
Sant Feliu de Guixols,
Mont-ras, Olot,
Lloret de Mar
www.autopodiumvw.com

VOL VIURE EN
#CATALUNYALLIBERTAT

Mor Rubert de Ventós, far del pensament a Catalunya

■ Filòsof i escriptor, tenia 83 anys i una trentena d'obres publicades ■ Exdiputat al Congrés i al Parlament Europeu pel PSC, va ser un dels primers socialistes catalans que va virar cap al sobiranisme

Guillem Vidal
BARCELONA

Catalunya va perdre ahir, als 83 anys, un dels seus pensadors de més rellevància: Xavier Rubert de Ventós, filòsof i escriptor amb una trentena d'obres publicades en l'àmbit de l'estètica i la filosofia política alhora que ideòleg de la branca més catalanista de l'antic PSC, partit amb el qual va trencar peres amb l'arribada del procés.

Professor en algunes de les millors universitats del món, com les de Harvard, Berkeley o la NYU de Nova York, Rubert de Ventós, catedràtic emèrit d'estètica a l'Escola Tècnica Superior d'Arquitectura de Barcelona, va fundar amb Eugenio Trias, l'any 1976, inspirant-se en el Collège de Philosophie francès, el Col·legi de Filosofia, des del qual va donar un reimpuls a la filosofia a Catalunya en temps de la Transició, així com la càtedra Barcelona-Nova York de llengua i cultura catalana-

Xavier Rubert de Ventós (1939-2023), l'any 2012 ■ QUIM PUIG

nes. "Quan era professor de filosofia a la UB venien autocars de tot arreu per assistir a les seves classes", recordava Jordi Herralde, editor d'Anagrama, en la presentació, l'any 2012, d'un assaig narratiu, *Dimonis íntims*, que mostrava també la seva destresa en el terreny memorialístic. "Aleshores es deia que tenia un físic entre Mick Jagger i Serge Gainsbourg", afegia Herralde tot somrient. "No era

guapo, però sí resultón."

Autor d'una extensa producció d'assaig filosòfic al voltant de l'estètica, la política, l'art o la mateixa filosofia, De Ventós va ser reconegut amb guardons com el premi Ciutat de Barcelona, l'any 1963, per *El arte ensimismado*, en què exposava la seva concepció de l'art modern; el premi Lletra d'Or del 1968 per un dels seus assajos cabdals, *Teoria de la sensibilitat*, en què con-

traposava la seva visió d'art "implicat" al concepte d'art tradicional; o *La estética y sus herejías*, que, el 1973, li va valdre el premi Anagrama d'assaig.

Amic des de la infantesa de Pasqual Maragall, amb qui durant el franquisme, en la clandestinitat, va militar al Front Obrer de Catalunya (FOC) i a qui aconsellaria sovint en les seves decisions, De Ventós, fill d'una família d'indians que havien fet

fortuna a Puerto Rico durant el segle XIX, va tenir un llarg recorregut també en política. Diputat al Congrés pel PSC entre el 1982 i el 1986 i al Parlament Europeu, des d'on esdevindria pioner reclamant l'oficialitat del català, entre el 1985 i el 1994, va ser un dels primers socialistes catalanistes que van abraçar tesis sobiranistes. Ja l'any 1999, *De la identitat a la independència*, amb pròleg de Maragall i decebut per la seva experiència política, contraposava un nacionalisme espanyol nostàlgic a un independentisme català que bastís una veritable estructura d'estat.

L'any 2015 va sumar-se a les llistes de Junts pel Sí i, dos anys més tard, pocs dies abans del referèndum de l'1-O, demanava en un manifest "a tots els ciutadans que, sigui quin sigui el sentit del seu vot, acudeixin a les urnes per decidir el futur de Catalunya, democràticament i en llibertat". ■

Les reaccions

“Figura clau per a Catalunya. Implicat sempre en fer avançar el nostre país des de diferents àmbits”

Pere Aragonès
PRESIDENT DE LA GENERALITAT

“Colpit pel traspàs d'en Xavier, intel·lectual de primeríssim nivell. Una referència de pensament”

Xavier Trias
ALCALDABLE DE JUNTS A BARCELONA

“Va ser clau als 80 en la batalla a favor del català a Europa. Més tard va abraçar la causa sobiranista, raonada”

Jordi Sànchez
EXSECRETARI GENERAL DE JUNTS

“El llibre ‘De la identitat a la independència’ va ser senyal d'una època: la decepció amb Espanya”

Albert Botran
DIPUTAT DE LA CUP AL CONGRÉS

“Va ser a la fila zero quan es va constituir la nostra entitat, i hi va participar activament els primers anys”

Dolors Feliu
PRESIDENTA DE L'ANC

“Li hem d'agrair l'aportació cabdal a la filosofia i a la necessitat de la independència per al nostre país”

Quim Torra
131È PRESIDENT DE LA GENERALITAT

“El seu pensament i el seu compromís han influït en el país, l'han ajudat a avançar i a reforçar-se”

Carles Puigdemont
130È PRESIDENT DE LA GENERALITAT

MIRADOR

Imma Merino

Perseguir una idea sense atrapar-la

A Ofici de Setmana Santa, assaig en forma de dietari publicat l'any 1978, Xavier Rubert de Ventós hi va confessar que pensar l'avorría i el cansava mentre que, posem per cas, li agradava molt més viatjar, conversar, fins i tot veure la televisió. És clar que ho va escriure en present, però ara s'imposa reproduir-ho en passat. El cas és que, encara que li fes mandra, li va ser impossible deixar de pensar fins que li ho va impedir l'Alzheimer. Allò que el menava a pensar era no entendre el que li passava: "Només quan una idea em corprèn i sedueix trobo la força per perseguir-la." Ho feia amb la convicció que les millors idees són les que s'escapen, les que no es deixen atrapar, mentre que no po-

dia renunciar a voler ordenar-les: "El pensament s'entesta a fixar, a classificar, a mastegar." Com pensar i alhora mantenir una actitud admirada davant de les coses?

A Rubert de Ventós ni li agradava el "pensament abstracte" (partia de l'experiència, no del que crea o pensava) ni les idees fortes. En lloc d'intentar veure-ho clar, afirmava la "importància de veure-hi fosc". És així que, amb una sensibilitat postmoderna, va desenvolupar una crítica de la modernitat que havia articulat sistemes que ho volen explicar tot i idees que, en el cas de realitzar-se, prometen la felicitat humana. Per això mateix es declarava contrari a l'esperit dels anys seixanta, en considerar que s'hi va escampar la idea que hi

hauria una revolució cultural que ens faria més lliures i més solidaris. Tanmateix, tenint present Immanuel Kant, afirmava que hi ha l'obligació moral de fer coses per millorar el món amb la consciència que no ho solucionaran tot: la gran paradoxa dels humans és saber que hi ha coses a les quals no poden deixar d'aspirar, malgrat que mai no podran aconseguir-les o realitzar-les.

Interessat en l'ètica i la reflexió política, allò que el seduïa més era l'estètica. Va ser crític amb les formes de l'art contemporani, cosa per la qual va ser discutit, definint-lo com *El arte ensimismado*, títol del seu primer assaig. Com en el cas de les idees, l'entusiasme maven les obres que s'escapaven de la

comprensió: aquelles que, una vegada identificades, tornen a traspasar. Interessat en l'estètica, també havia de pensar en l'amor. Ho va fer en un sentit antiplatònic: l'amor no com a via de coneixement, sinó com una emoció personal que du a un camí de perdició.

D'altra banda, sempre va considerar-se un catalanista i, a partir d'un moment, va apostar per la independència com una manera, en part, d'alliberar-se de l'essencialisme identitari. A *De la identitat a la independència: la nova transició* (1999), també ho aplica a allò personal: en contra de les identitats pures, s'estimava la hibridesa, la indefinició, la independència i a la vegada la interdependència en un món plural.